

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Főmunkatárs:

Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Kossuth Lajos kultusza.

— „Kossuth Lajos helye honunk alkotói között; ama honalkotók közt akik midőn a nemzet önállóságát körülbástyázták, egyszersmind bevezették e nemzetet a művelt népek eszmekörébe és érzelmi világába, részesévé tették az emberiség nagy haladási munkájának egyenrangú és tisztelt tagjává a nagy népcsaládnak. A magyarság világtörténelmi hivatása ép úgy, mint nemzeti fejlődése, Kossuth Lajos nevében szimbolumot talál: ez a mértéke a mi kegyeletünknek és hálánknak.”

Ezt mondja egy kiváló államférfi.

— És hogy most március huszadikának bus estélye eljött és midőn emlékének megünneplésére egybegyűlnek s a függetlenségi párt szónoka jól ápolt, puha kezét ráteszi az ötezer koronás billikumra és amíg beszél s mi hallgatjuk a csendet, eszünkbe jut az az örökség, melyet reánk hagyott.

Időszerű ennek a felvetése, mert közeledik az az idő, melyben a nagy alkotónak, a nagy építőmesternek öröksége számunkra megnyílik. Ez az örökség a miénk, a magyar nemzeté, a végrendelet végrehajtói a függetlenségi párt vezérei.

Szükséges tudnunk, hogy milyen ez a végrendelet.

Tudnunk kell azt, mert ma, midőn Kossuth Lajos örökségéről beszélnek, sokak szemei előtt mindig csak az az egy gondolat lebeg, amely ehhez az örökséghez nem tartozik, mert azt nem hagyta reánk, nem is akarta reánk hagyni.

Az elszakadást az uralkodóháztól, amelybe őt tervei ellenére az események belevitték és amelyet saját egyénisége történelmi törvényként tartott fenn, a sirba vitte magával. — A nemzetnek a királyllyal történt kibékülése után ezt nem hirdette, hanem amiként későbbi nyilatkozataiból is kitűnik, nem a dinasztától, hanem az Ausztriától való elszakadást és egy, csak a király személyében való szövetséget, amelyben Magyarországnak az őt megillető fensőbbégi hely biztosítását.

Ez a függetlenségi eszme az, amelyet Kossuth Lajos örökségének legbecsesebb részeként őrzünk, nem merő negatívum, nem pusztán kizárása a függést megállapító intézményeknek, hanem ellenkezőleg alapja, életelve, ösztönzője a minden irányban való alkotásnak. Mint ilyennek kell beválnia, ha nemzeti létünk törvénye akar lenni.

A nemzeti nagyság és népjólét kivívása képezték kormányzati tevé-

kenységének sarkpontját. Egyenlő erővel sürgette azokat az intézményeket, amelyek majd hazánk állami függetlenségét teszik valósággá és azokat a reformokat, amelyek népünk gazdasági felszabadulását és felvirágzását célozzák.

A gondviselés nem engedte, hogy Kossuth Lajos nagy kormányzati koncepcióit keresztül vihesse; nem rajta mult, az események emeltek eléje gátat; de legforróbb vágya mindig a békés alkotásokra irányult és amit a sorstól erre nyert rövid idő alatt tényleg alkotott, az nemzeti újjászületésünk szilárd alapja, évszázadokra kiható korszakos mű.

Ez az a nagy, szép és súlyos örökség, melynek továbbépítése a függetlenségi eszme harcossaira maradt.

Kiépíteni hazánk törvényes függetlenségét, boldoggá tenni népét: e két feladatot elválaszthatatlanul magukénak kell vallaniok és azok elválaszthatatlanságának tudatát népünkben fenntartaniok a függetlenségi párt vezéreinek, ha hűségese végrendeleti végrehajtók akarnak lenni, ha a dicsőségnek és szeretetnek azt a hagyományát fenn akarják tartani, mely Kossuth Lajos emlékéből reájok sugárzik. Ennek az emlékek kultusza nem egy romboló szellem folytonos felidézése, amint azt ellenfeleink hirdetni szeretik, ez

Ne értse más . . .

Ne értse más, hogy mit susog a szél
Hűs téli estén hogy ha alkonyúl,
Ne értse más, a zöld lomb mit beszél
Sátorként halkán, ha fölénk borúl.
Ne értse más, hogy mit zeng a madár
Benn a csalitban rózsák rejtekén,
Ne értse más, csak te meg én.

Ne tudja más, hogy mi a szerelem,
Az észbontó nagy, édes fájdalom.
Ne tudja más, mint pihegsz keblemen
Reszketve, hogy ha átölel karom.
Ne tudja más, mint perzsel, ég a csók
A szenvedélynek lázas éjjelén,
Ne tudja más, csak te meg én. — 8.

Pittsburgtól Washingtonig.*

— Amerikai utirajz. —

Írta: **Vértési Károly.**

— A „Bácsme gyei Függetlenség” eredeti tarcája. —

Pittsburgban, a füstös szénvárosban, 14 vasúti vonal gőcpontján, All aboard! mondta a kalauz, készen van, mehet, s a szertefutó vonalak egyikén indultunk a fekete városból. Erre megkezdődött a gőzpöflögés. A szürke felhők, melyek az eget reggel borították, felszakadtak. A gyenge köd, mely a láthatáron ült, eltakarodott a szél lengésére.

Az ut kezdete régi ismerős, mikor újra látom. A nagyszabású vasgyárak, acélöntödék, munkástáborok, hórihorgas csupasz kémények mellett haladok el, melyeket megnéztem. Összegyülemlik a füst, minden fekete ezen a tájon, melyet a madár elkerül. Kőszénbányák, olvasztó ipartelepek, gyárkürtök, bárhová néz a szem. A gyárkémények zognak. Kormos a lélekzésük. Még Johnstown városnál is így

* Mutatvány szerzőnek „Körutazás Amerikában” című, 50 ivre terjedő, 190 szövegképes, májusban megjelenő amerikai utirajzából.

van minden, mert a 8000 munkást foglalkoztató Cambria Steel Works acélgvár van itt.

A neveztem város, mely szűk völgyek egyesülésénél magas parton fekszik, egy töltés szakadás következtében 1889. évben elpusztult az egész környékével. Tűz járult még a szerencsétlenséghez s mintegy 5000 ember halálával tíz milliónyi érték semmisült meg. Tűz, víz, pusztítónak, veszélynek egy is sok és csak itt, munkásemberek zsufoltóságában lehet olyan szörnyűség. Magyarországi sok tót ember pusztult el a katasztrófában, kiadták az erejüket, mikor az elemek közt dult a harc. Munkások voltak, félvezetett embercsapatok, pária sorsu emberek. Halálfáradtan, akik csalóka reményekben ringatták magukat, itt járták ki az élet iskolájának az utolsó osztályát. Földhányással foglalkoztak többen közülük. Végre, lehervasztva a lelküket, elcsenevészedve testükben, leélve az életüket, a kezük között minden összeomolva, rájuk hányták a földet. Ime, a nagy remények korporsója. A pittsburgi és pittsburg-vidéki füstfelhőkből kijöttünk. Szóljunk másról.

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődjé és kémiai tisztító intézete Zomborban.

232-50-36

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

az emlék annak a békés, alkotó munkának folytonosságára hívja föl a lélek összes tehetségeit, amelyet megkezdett és amelynek folytatására vágyott Kossuth Lajos, a fontoló ész vezetése alatt, de a hazát és népet forrón szerető szív mozgató ösztönzése szerint.

E munka irányát pedig megjelölve találjuk az 1848. évi törvényekben, melyekre *Deák Ferenc* is indítatva érezte magát a következőket mondani:

„Magyarország közjogának történelmében legfontosabb korszakot képez azon átalakulás, mely 1847/48-ban történt, mert enélkül a korszak igényei és a fejlődő eszmék hatalma rég elsöpörték volna alkotmányunkat. Ezen átalakulást össze fogja a történet kötni azon férfunak a nevével, ki azt 48-ban megindította és ernyedetlen eréllyel keresztülvitte. Dacára a bekövetkezett szerencsétlen eseményeknek, művének ezen része fennmarad és fenn fog maradni, míg nemzetünk él és országunk áll s ahhoz a nemzet emléke és hálája lesz mindig esatolva“.

Ennek a kultuszának, az apja kultuszának legfőbb tanára az a nyugat-európai elegáns formája, de lényegileg kuruc fiú, aki ezen eszményi cél megvalósításának gyakorlati nehéz tövises utjait egy egész élet önmérsékletével és céltudatos munkájával járja. Aki fiú kötelességeit, a haza jó és rossz napjaiban mindig hiven és mindig egyenlő buzgósággal teljesíti, még akkor is, ha a kötelességteljesítés miatt félreismertetik, a pillanatnyi csalódás keservein átesik, rágalmozgatják. Ez őt el nem csüggeszti, mert mindannyiszor keblébe nyulva érzi, hogy a haza jövője drágább kincs, hogy érette azokat nem lehetne s nem kellene elszenvednie s aki

emiatt riadna vissza utjáról, az hazáját sohasem szerette.

S amidőn a függetlenségi pártot a gyakorlati politika terére vitte, apja kultuszát el nem rontja, sőt ismerve a mai kort, annak uralkodó eszméit és szellemét, nem követné atyjának utját, ha az elv pusztá hirdetése mellett maradna meg, ha ebben merülne ki politikai ténykedése. — Az ország és nemzet nem ezt várja tőle, hanem a függetlenség megvalósítását. Az ez elől való kitérés gyáva hátrálás lenne és fél beismerése a függetlenségi politika tehetetlenségének.

A jogfolytonosság elvének szem előtt tartásával, amelyben egész politikai és közjogi erőnk van és amely nem engedheti meg, hogy a létező törvényeken egyszerűen tultegye magát, nem engedheti meg a létező körülmények között a függetlenségi eszményi elveknek az egész vonalon való keresztülvitelét.

Támadják is ezért sokan tulzott, a gyakorlati szempontokat figyelmen kívül hagyó idealizmusból, sokan rosszakaratu politikai számításból, akik diszkreditálni szeretnék a gyakorlati függetlenségi politikát.

Mindezek a támadások azonban hatástalanok, nem találnak visszhangra a magyar népnél, amely józan érzékével, politikai bölcsességével tisztán ítéli meg a helyzetet és mindenben helyesli Kossuth Lajos fiának magatartását.

Hinni tud abban, hogy ha a koalizált pártok által vállalt feladatok teljesítve lesznek, a dogmaként hirdetett függetlenségi elvek meg fognak valósulni.

k. d.

Politikai hetiszemle.

A hét a szociálisták budapesti tüntetésével kezdődött. Azon a címen, hogy ők most „megsürgetik az általános választójogot“, kivonult a szakszervezetek rendezésével egy

pár száz nemzetközi szociálista és végigsétált a függetlenségi pártkörtől a nemzeti kaszinóig, sétája közben azzal mulatva magát, hogy vendéglők, kávéházak tükörablakait, meg békésen sétáló emberek fejét hajgálták be ökölnyi ködarabokkal. A rendőrség először türelmesen várakozott. Ettől azután vérszemet kaptak a tüntetők, a rendőröknek estek, most már nemcsak közápor zudult, hanem előkerültek a revolverek is és a Kossuth Lajos utca táján vagy harminc golyó süvöltött el. Egy-kettő közülök célt is talált. Három-négy rendőr megsebesült. Ködobástól, revolvergolyótól. Erre azután szétkergették a tömeget, el is fogtak vagy harmincat közülük — egyéb nem történt semmi.

De az eset mégis jellemző. Jellemző már az is, hogy akkor, amikor köztudomásu, hogy a választójogról szóló törvényjavaslat az a cél, amelynek megvalósítása felé a kormány halad, ez az a határkő, amelynek elérése után misszióját befejezte, akkor azt a kormányt, amely ennek a nagy reformnak jegyében alakult meg s amelynek ez a legnagyobb feladata, ezt a kormányt Bokányiék „megsürgetik.“

De még jellemzőbb az a mód, ahogyan teszik. A szabadság szent jelszavai, a nagy emberi jogokat fennhirdető szociálisták — terrorizálnak, úgy ahogyan a reakció, a zsarnokság ma már terrorizálni sehol sem merne széles e világon. Felkerekednek egy szép napon s azzal az ürüggyel, hogy ők most tüntetnek, felforgatják az utcát, rombolnak, törnek, zuznak, károsítanak olyan embereket, akiknek csupán az a vétkük, hogy becsületes kenyérkereseti források, üzletük, boltjuk, kávéházuk véletlenül a „világmegváltó forradalmi szociáldemokrácia“ útjába esik. De ez sem elég még a „társadalmi ujjászületés“ es emberi jogok apostolainak“. Nekik vér kell. Lövöldöznek tehát a rendőrökre, lövöldöznek vaktában, találmra, boldogra, boldogtalanra. Lövöldöznek addig, amíg a rendőrkard lapja egypárszor alaposan végig nem suhan a — nadrágjukon. De már a rendőrlovak patái elől hihetetlen fürgeséggel rebbennek szét s mentik az irhájukat a hősök. Kapualjak

Amerikában olyan természeti jelenségek is fordulnak elő, melyek nálunk ismeretlenek. A nagy erdőirtás megváltoztatta az éghajlati viszonyokat. Tudjuk, hogy az erdőség egyenlítői a légmérsékletet. A pusztá föld könnyen veszi fel a meleget, hideget. Nálunk Európában nincs az a szélsőség, mint ott, ahol koncentrikus forgó szelek, irtózatossá ciklonok nagy pusztítást tesznek, végig szaladva az utakon, nem csak a fát rántják ki tövestől, mákszárként törnek szét sudarát, házakat dobznak levegőbe, hanem mindent elkapva, emberéletben is tesznek kárt. Volt rá eset, hogy legnehezebb mozdonyt emelt fel a sínről, csapta le a kavargó szél, legborzasztóbb légtütemény. A tengeren végig korbácsolja a vizet s a kikötőben, sivitva, iszonyu pusztítást tesz a hajókban. Tavaszidőn, nyárkezdeten, hónapok után a villanyosság meggyűlvén a légből, porfelhő kerekedik, éghábori keletkezik, gyújt a villámsugár, istenitéletidő, amiként mondani szokás. Amerikában a viharok nem ritkán 80 mérföldes sebességgel járnak és rettentő dühöt fejtenek ki az orkánek, halálszelek. Előre félnek, mikor

az atmoszféra vihart jósol, megzúgnak, megcsikordulnak a faágak.

Két fekete, vastag felhő elsötétíti a tájat és zúgva közeledik egymáshoz, forog egymás körül. Szélrohammal összeesap, miközben egy kilométernél nagyobb átmérőjű töleserekké válnak, melyek a földhöz érve le, szelfolyik a vízbőségük. Iszonyu pusztítást tesznek, a víztömegek magukkal ragadják a romokat. Ne adj Isten, hogy ember legyen közel, menekülni nem lehet, mértföld észmás lépésekkel olyan gyorsan jár a veszedelem istenitéletidőben és mert a tornadónak, földre ereszkedő víznadrágnak a zuduló nyomában sötétség és halál jár. Forgószél, a vihar előpóstája menekülésre int. Jégzápor is sűrűn jön, a jégzemek hullása végig paskol a földeken, fölpuhítja azokat.

Szörnyű eseteket mondanak el az itteni utitársak az elhagyott róna földeken jártunkkor, ahol soha sem biztos a farmer élete, folytonos veszélynek van kitéve, mert a vihar gyakran garázdalkodik, meg-megújul az emberek ósharea a természet erőivel. Időn-

kint az indiánok is rajtuk ütnek, visznek, ragadnak erővel.

A vonat nagy félkörökben jár. Erdőfele kertek, répaföldek bokros lombbal látszanak. A dombvidékekben elvesző, egész Pennsylvanián végig vonuló Allegheny hegytömb, mindinkább előtérbe lép. Canadából kiindulva, az Atlanti-tenger mögött, egymás melletti láncolatokban húzódik le ez a hegység 2300 mértföld hosszúságban. A kisebb magasságok vágyón tekintenek a nagyobakra, de azért egeket suroló csuesokat, éles gerinceket ne keressünk itt. Völgybe nyíló völgytorok, az akad. A teknőszerű hajlással bíró hosszú völgyekben, a hegyek lejtőin vigan tenyészik a nyír, bükk, fenyő, az értékes fehér fenyő, a cedrusfa. A földben sok világitó anyag, vaskő, réz és kőszén van, mely tartja ősi melegét. Megnyílik a hegy, völgy és kincset önt. A sok bányában, ahol a halál közel jár, ezrével dolgoznak a honfitársaink, szurtos vödrökben szállnak le, satnyulnak és elvesznek, idő előtt föld alá kerülnek. A rabszolgaságtól csak névleg különböznek. Nemes éreket ásnak másnak, maguknak

15 perc alatt
száradó

Padló Email Lack

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnál

Zombor.

sötétben meghuzódva szemlélik azután, hogy miként menekül az utca békés, dolgait végző népe és miként taposnak le öregeket, nőket, gyermekeket, akik nem tudnak menekülni s akik csak úgy kerültek közéjük, mint Pilátus a krédóba.

Ime így tüntetnek a nemzetköziek. Szomorú, sötét ez a kép, amelyet pedig a „világosság“ harcosai teremtettek meg.

Csuda lenne-e vajjon, ha viselkedésük és haremódoruk miatt elfordulnának tőlük azok is, akik régi, benső és igaz meggyőződésükből hívei a népszabadságnak, a népjogok nagy eszméjének?

Tekintsünk vigasztalóbb tájak felé.

Az igazi szabadságnak, — amely a nemzeti érzéssel együtt született és vele együtt halhat csak meg — az igazi emberi jogoknak világtörténeti ideje, március idusa az eddigénél is melegebb, lelkesebb, ragyogóbb ünnepek százával ihlette meg a magyar lelket széles ez országban. Ünnepre gyűlt össze a nép az ország szívéből kezdve a legkisebb faluig minden helyen, ahol magyar él és mélyes, hatalmas, tiszta érzéssel ülte meg a magyar haza újraébredésének hatvanéves évfordulóját.

A nemzet vezérei együtt ünnepeltek a nemzettel mindenütt. Kossuth Cegléden, Justh Makón, Barabás Körösön emlékezett meg a nagy nap jelentőségéről. És ebből az alkalmából mindhármán lefestették az ország mai nehéz helyzetét is és buzdították az összetartásra s a hazafias érzésben való egyesülésre, amely megteremtette hatvan év előtt március idusán a nemzet ujjaszületését, amely ma is egyedüli biztosítéka a magyarság szebb és szabadabb jövődjének.

És egy dobbanásba egyesült ezen a nagy napon minden magyar szív. A nagy tüntetésben a szabadság márciusának dicsőséges emléke összeforrta a nép, a haza boldog jövőjének, szabadságának, jogai kivívásának erős, törhetetlen hitével.

Ime a másik tüntetés. A nemzet tüntetése. A kettő között mintha volna valami különbség.

sirt a vesztükre rohanó koponyák. Sok, sok ember kell, kicsi értékkel. Mások verejtékes arccal a tüzes kocszot kezelik, még mások vasgyárakban foglalokznak kemény munkával. Szegény hungariánok! Gyakoriak a véres sztrájkok.

Altona város nagy része, munkás házközből áll. Gyártják a vasúthoz szükségeseket, mozdonyt, személy- és teherszállító kocsikat, mintegy tíz ezer munkás foglalkozik ezekkel.

A gőzparipa tovább rohog, a föld reszket. Ellenséges hadseregek táborhelyei, csataföldek terülnek el, ahol a skótok és irek az indiánok ellen harcoltak. Vér párolgott a mezőkön, mikor Mars, Ceresnél erősebb volt; közös sirban az elesettek. A föld eikövetelte a kihült tetemeket. Folyók, medrűkből kilépő patakok áthidalása. Csak néhány arasznyira van a sin a rohanó víztől, értem, könnyen van a sinalap alámosva, vasuti szerenésatlenség.

A Juniata-folyó festői völgyében haladunk s Harrisburghoz érünk, Pennsylvania állam fővárosához. Szép fekvéssel bír a Susquehanna partján, itt másfél kilométer szélességgel bír a folyó. John Marris alapította a várost. Mondják, hogy a Harris Parkban áll még annak a fának törzse, melyhez őt, részeg indiánok kötötték mintegy 200 év előtt, megégetni akarták.

(Vége köv.)

Világi polgári leányiskolát Zombornak.

Zombor, március 21.

Nem az iskolaév kezdetén, hanem most, mikor még bőséges idő kínálkozik az eszmék tisztázására, most aktuális egy Zomborban felállítandó világi polgári leányiskola kérdése.

A Miasszonyunkról nevezett iskolánéknak vezetése alatt álló polgári leányiskola közmegelegedésre teljesíti azt a kulturmissziót, mely feladata; de tovább nem fejlődhetik ez intézet, mert tanulólétszáma betelt. Betelt annyira, hogy még a csakis zombori saját felekezetbeli róm. kath. leánykáknak sem tud már helyet adni. Az 1907/8. tanév elején ez okból a kevésbé tehetséges tanulókat nem is engedhette be az intézet vezetősége a polgáriba; azok az elemi iskola ötödik és hatodik osztályába szorultak akarva-nemakarva. Más felekezetű gyermek következőképp nem is juthatott már ez évben az első polgáriba és a tanulók létszáma így is meghaladja az ötvenet. A leánykák pótszékeken ülnek. S valóban bámulatra méltó, hogy a tisztelendónéknak ilyen tulzsfolt termekben sikeresen taníthatnak, például rajzot. A második osztály tanulólétszáma szinte meghaladja az ötven tanulót. Csak az 1906-ban az intézetbe került idegen felekezetű tanulók tanulhatnak immár folytatólag az intézetben. Az ág. evang., zsidó és gör. kel. leánygyermekeket, mint akiknek saját felekezeti elemi iskoláik vannak, nem köteles a kath. felekezeti polgári iskola felvenni. De nem is veheti fel azokat, fent vázolt fizikai okokból. Így ezek számára Zombor város csak elemi iskolai magyar tannyelvű oktatást adhat. Illetve ad két felekezet saját iskolája, míg a gör. kel. leánygyermek elemi iskoláit természetesen saját szerb anyanyelvén tanulja elemi iskoláiban s nincs alkalmuk a magyar nyelvet folytatólagosan magyar tannyelvű iskolában elsajátítani.

Pedig itt a végeken kötelessége a hatóságoknak és e város magyarságának arról gondoskodni, hogy a nemzetiségi gyermekek magyar oktatásban részesülhessenek. Hiába fujta meg a „Sloga“ harsonáját a zárdai magyar polgári iskola ellen, a gyakorlat megmutatta, hogy a szerb intelligencia szívesen küldi leánykáját az iskolánéknak, hogy a magyar nyelvet elsajátíthassák. Pedig a magyar nyelvvel az együttérzés is beoltódik a zsenge leányszívekbe és a leánykák felszűrülve a családba viszik, ha még nem is a magyar anyanyelvet, de a magyarság megbecsülését, a magyar nyelvtudás szükségességének tudatát. Ezért kötelessége Zombor városnak az apácánéknak nehéz munkáját megosztani és teljes erejéből odahatni, hogy egy második polgári leányiskolája legyen már 1908. szeptember havára.

Azt mondjuk, meg kell osztani az apácánéknak nehéz munkáját, mert ők is apostolai itt a magyar nyelv terjedésének. Nem tudjuk számszerint hány környékbéli kis sváb leány tanítványuk van most a zárdai elemi iskoláknak, de bizonyos, hogy ez a szám egyre növekszik, anélkül hogy istápolnánk s tervszerűleg kihasználnánk e jó szándékot. Hátha még egy második polgári leányiskola révén több helyet kapna a környék katolikus, német és bunyevác gazdag polgárságának, leánygyermeké a zárdában! Egész raja e környékbéli gyermekeknek tanul most Kalocsán. Egy kis igyekvéssel Zomborba lehetne terelni ez inváziót. A hódsági, bácsi és leendő kulai apácák vezette népiszkolák leánykáját szinte a zombori iskola-

nének polgárija vehetné át. Tehát nem csapanna meg egy világi polgári leányiskola felállításával a kath. felekezeti polgári leányiskola. Sőt akkor teljesíthetne csak igazán nemzeti kulturmissziót.

De Zombor környékén nemcsak katolikus, hanem gazdag protestáns némettség is lakik. Szivác és Cservenka református és ág. evangélikus németsege az újvidéki és szegedi áll. polg. leányiskolákba, valamint messzefekvő saját felekezetjébéli iskolákba küldi leánykáját, de ha mi módot nyújtunk a mostani jó vasuti összeköttetés mellett ezen intelligenciára hajló és szívesen magyarosodó vagyonos néprétegnek itt taníttatni gyermekét, úgy örömet küldik majd e szülők Bácska metropolisába leánykájukat.

De ma még csak Fata morgana ez. Hisz saját gyermekeinket se tudjuk iskoláztatni, megyeszékhely létünkre.

Ismerek előkelő ág. evang. családot, ki Dobsinára volt kénytelen küldeni gyermekét a betelt létszám folytán. A zsidó szülők gyermekeinek helyszűke miatt az elemi népiszkola ötödik és hatodik közös osztályába kell járniuk, mert az első polgári iskola tulzsfolt. Szerb gör. kel. leány, ha akar sem járhat magyar iskolába.

Lebegjen előttünk Szeged példája. Tegyük mi is magyar kulturközponttá városunkat. Zombor magyarsága az utolsó husz évben megkésztetődött, de az elvetett mag gondozásra szorul s az állam csak akkor fog bennünket segíteni, ha látja, hogy magunk is mozgunk. Hassunk oda tehát közös akarattal, hogy Zombor 1908. őszén még egy polgári leányiskolát kapjon.

Spektator.

H I R E K.

Személyi hír. Fernbach Károly főispán külföldi utazásából tegnapelőtt székhelyére vissza érkezett.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán az apatini járási szolgabírósnál üresedésben levő irnoki állásra Zoltán József központi rendszeresített díjnokot és az ekként megüresedett díjnoki állásra Zoltán Jenő ideiglenes díjnokot nevezte ki.

Érseki látogatás. Mint értesülünk, folyó évi június hó 6-án dr. Városy Gyula kalocsai érsek városunkba érkezik a katolikus legényegylet új székházának a felszentelésére.

Közigazgatási bizottsági ülés. Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága folyó havi ülését 23-án hétfőn délután 3 órakor tartja meg.

Iparpártolás. A közoktatásügyi miniszter Zentának az eddigi évi 600 korona államsegélyét, amelyet ipar és tanoncügyi célokra engedélyezett 1000 koronára emelte fel.

Katolikus népszövetség. E hó 15-én volt a katolikus népszövetség alakuló gyűlése Tiszakálmánfalván. Milla Imre plébános ismertette a népszövetséget s előadást tartott a jogvédelemről. Buzdító felhívására 65-en léptek be a népszövetségbe, akik helyi igazgatóvá Milla Imre plébánost, csoportvezetőkké pedig Milánovics Ernő hitközségi főgondnokot, Radók József tanítót és Alexander János hitközségi pénztárost választották meg. A gyűlésen a hatóságot Városi Mihály jegyző képviselte.

Bács-Bodrog Vármegyei Házipari kiállítás. A május hó 10-én Zomborban megnyíló háziipari kiállításra a felhívások szétmentek s a titkársághoz a bejelentések már lassankint érkeznek. A bejelentések határideje április 10-ike. Akik esetleg felhívást nem kaptak s a kiállításon résztvenni óhajtanának, forduljanak a titkárhoz (Krump Vilmos, felső kereskedelmi iskolai tanár Zombor), aki minden, a kiállítást érdeklő ügyben szívesen szolgál felvilágosítással.

Adomány a háziiparkiallítás céljaira. Fernbach Károlynéhoz, a vármegyei háziipari szövetség és a májusban megnyitott háziiparkiallítás rendezőse elnökehez egy darab ezer koronás bankjegy érkezett a következő levél kíséretében: Méltóságos Asszony! Vettük a Méltóságod elnöklete alatt működő Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség felhívását a Zomborban május havában tartandó kiállítás támogatására nézve. Jóllehet nem kételkedünk abban, hogy a Méltóságod vezetése alatti mozgalom sikerrel fog végződni, mégis a magunk részéről is támogatni óhajtván a kiállítás által elérni szándékolt hazafias célt, egyidejűleg küldünk a Méltóságod elnöklete alatti szövetségnek egy ezer koronát oly kérés kapcsán, hogy ezen adományunkat egészen böcs belátása szerint méltóztassék a kiállítás céljaira fordítani. Midőn a szép és nemes törekvésnek hazafias érzülettel kívánunk sikert, vagyunk hazafias üdvözléssel Méltóságodnak — Abbazia, 1908. március hó 8. napján — őszinte tisztelői gróf Zichy Nep. Jánosné szül. Kray Irma bárónő, id. gróf Zichy N. János.

A közös konyha feloszlik. Egy életrelvaló, egészséges intézmény fölött húzták meg a lélekharangot, midőn a közös konyha közgyűlése f. hó 16-án kimondotta a feloszlást. Megölte a félreismerés, mely nem vetett komolyan számot az intézmény szociális és gazdasági jelentőségével és meg a türelmetlenség, mely tudni sem akart a kezdet nehézségeiről, hanem a fejlődés törvénye ellenére egyszerre nemes gyümölcsöt és illatos virágot követelt a csiranyag sziklevélétől. Volt, nincs. Egy gondolkodó közgyűlési tag szerint: meghalt, hogy feltámadjon. Óhajtjuk, hogy erős hitében meg ne csalatkozzék... É hónapban az ételadagok száma a szervezeti szabályzatban megállapított minimumra szállott alá, mely a nagy üzemköltséget meg nem bírja. Ily körülmények között a konyha e hónapban már nem folytathatja működését. A közgyűlés egy öttagú felszámoló és egy ugyancsak öttagú értékesítő bizottságot küldött ki. A felszámoló bizottság tagjai: Rittinger Antal, Csapó Samu, Werner Hugó, Hoffmann Károly és Gräff Nikáz; az értékesítő bizottság elnöke Diener János, tagjai Sauer Sándor, Lévai Nándor, Soós Emil és dr. Dékány Zoltán. A leltári tárgyakat nyilvános árverés útján fogják értékesíteni. Az értékesítő bizottság munkájának befejezése után újabb közgyűlés fog határozni a tartozások kiegyenlítése után fenmaradó összeg felosztásáról, illetőleg hova fordításáról.

Szabad Lyceum. F. hó 22-én a szabad lyceumban dr. Bekelly Gyula szabadkai ügyvéd fog előadást tartani „A regés színművek”-ről.

Halálozások. Berinacz Károly folyó évi március hó 17-én éjjel 11 órakor, életének 57-ik évében Zomborban meghalt. Temetése tegnap délután volt. — Peremthy Inotay János e hó 16-án, életének 68-ik évében rövid szenvedés után Zomborban meghalt. Földi maradványait e hó 18-án helyezték örök nyugalomra.

Közgyűlés. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet zombori fiók 1908. évi március hó 25-én d. u. 3 órakor az egy-let helyiségében (Butkovits József-féle vendéglőben) közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. A pénztárnok évi jelentése. 3. A múlt évi számadásokat megvizsgált bizottságnak jelentése, az észlelt eredmény feletti intézkedés és a pénztárnoki felmentvény kiadása. 4. Egy háromtagú bizottság választása az 1908. évi számadások megvizsgálására. 5. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldetése. 6. Egyéb indítványok.

Március 15-ike Piroson. A pirosi függetlenségi kör március 15-én fényesen sikerült hangversennyel egybekötött hazafias ünnepélyt rendezett, mely a nagyszámban megjelent közönség folytonos tetszésnyilvánítása közt folyt le. Az ünnepélyt Szabó Gyula pártelnök nyitotta meg, Mágori Sándor tanító a napot méltatta. A polgárság köréből hazafias dalok és szavaltatok adtak elő. Az ünnepélyt Fehér Ferenc alelnök zárta be. Az ünnepélyt reggelig tartó tánemulatság követte.

Szobafestők sztrájkja. A zombori szobafestők a múlt héten munkaadóknak írásban benyújtották követelésüket. Az írásba foglalt követelésük 9 és fél órai munkaidő és 30% átlagos béremelés, továbbá, amennyiben vidéken kellene munkát végezniök, akkor az a munkás kárpótlásban részesüljön. A munkaadók a munkások eme követeléseit tulmagasaknak találták és ezt teljesíteni nem hajlandók; a munkások e hó 15-én bejelentették a sztrájkot. A békéltetési tárgyalások folyamatban vannak.

Alapkőletétel Tiszakálmánfalván. Örömmel ünnepelt a tiszakálmánfalvai kath. magyaroknak f. hó 12-e. Ugyanis ekkor tették le az építendő r. kath. templom alapkövét. Az alapító okmányt Milla Imre plébános az egybegyűlt hívek előtt fölvolvasta s azután elhelyezték a torony alapfalában. Az ünnepség nagyszabásúvá tételét a rossz időjárás akadályozta meg. A templomot dr. Városov Gyula kalocsai érsek építteti 55000 korona költséggel, a hívek pedig 5000 koronával járulnak hozzá. Az ünnepély alkalmából a hívek nevében Milla Imre plébános a nagy-lelkű építő érseket, akinek a hitközség rövid főpásztorsága alatt már annyit köszönhet, táviratilag üdvözölte ugyszintén Kirschbaum Lajos ker. esperest is, akik erre megleghangu táviratban válaszoltak.

Március 15-ike Szépligeten. A szépligeti polgári kaszinó Krall Károly tanító, kaszinó-egyleti igazgató, a Bauern Verein szépligeti fiókja pedig Becker Miklós gazda, igazgató buzgólkodása folytán együttesen lélekemelő módon és nagy lelkesedéssel ünnepelte meg március 15-ének 60-ik évfordulóját. Ha figyelembe vesszük, hogy e két egyesület tagjai kizárólag német anyanyelvű tagokból áll, akik között még nagyon kevesen vannak, akik az edes haza nyelvét a magyart értik vagy beszélik, annál inkább méltánylandó az a nemes lelkesedés, amelynek az egyletek tagjai kifejezést adtak akkor, amikor ezen az ünnepélyen oly szép számban jelentek meg. Az ünnepély a következő programmal tartott meg: 1. Himnusz. Előadta a vonós zenekar. 2. Elnöki megnyitó. Tartotta Krall Károly, a kaszinó igazgatója. 3. Szózat, Vörösmartytól. Szavaltta Vass Péter tanító. 4. Ünnepi beszéd. Mondotta Becker Miklós gazda, a Bauern Verein igazgatója. 5. Nemzeti dal, Petőfőtől. Szavaltta Krall Károly. 6. 1848. március 15. Mondotta Schaffer József gazda. 7. Elmékedések március 15. fölött. Mondotta Krall Károly. 8. Szózat. Előadva a zenekar által. — Öröm volt látni azt a lelkesedést, amidőn az a sok jelen volt ember a Himnuszt kalapleveve esendben és áhitattal, az egyes beszédeket pedig a hazaszeretet szent tüzetől áthatva „eljen” és tapsok kíséretében hallgatta meg. Adja Isten, hogy ezen ünnepélyt mindkét egyesület és minden évben hasonlóképp ünnepelhesse meg.

Vándorgyűlés. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület Csantavéren az ottani gazdakör közreműködésével folyó hó 22-én, vasárnap, vándor nagygyűlést tart a következő programmal: 1. 8 órakor a gyűlés megnyitása. 2. Gazdasági előadások: Az ok-szerű talajművelés köréből. Tartja Günther Ferenc ügy. igazgató. 3. Szarvasmarha tenyészítés és tejgazdaság. Tartja Imhoff József. 4. A gazdakör dísztagjainak: Törley Gyula és Vojnits Simon földbirtokosoknak a dísztagsági okmány átadása, a dísztagok üdvözlése. 5. A vándorgyűlés bezárása. — A vándorgyűlés után az újabb rendszerű talajművelő eszközök fognak gyakorlatilag bemutatni. Fél 1 órakor bankett a csantavéri gazdakör helyiségében.

Új dalárda. Tiszakálmánfalván 3 éve létesült már egy dalárda, amely időnkint szerepel is, de kizárólag német programmal. Most azután a kath. Olvasókör kebelében magyar dalárda alakult 28 taggal. Díszelnöknek megválasztották Városi Mihály jegyzőt, elnöknek Milla Imre plébánost, karmesterek Balázs József és Radók József tanítók lettek. A tagok már szorgalmasan tanulnak, úgy hogy március 15-én már elnekelhették az első darabot, amit magyar dalárdának tndni kell, a Himnuszt.

Legényegyleti konviktus Zomborban. A zombori kath. legényegylet Városov Gyula kalocsai érsek bőkezűségéből díszes otthont emeltetett, melyben 18 legény teljes ellátást nyerhet. A legényegylet nemcsak vallás-kölséi, hanem a társadalmi életre is kiható tevékenységében szak és művelődési oktató-sokat nyújt és a tagokat a munkaszeretet, takarékoság stb. nagyrabecsülése által tisztességes mesteremberekké neveli. A konviktus vezetője a kalocsai érsek megbízásából Buday Gerő főgimnáziumi hittanár, ki az intézetben lakik. A 18 belakó részére készült intézetbe felvétetnek a legényegylet tagjai közül első sorban a római katolikus iparossegédek, másodsorban a római katolikus kereskedősegédek, harmadsorban más keresztény felekezetű iparos és kereskedő segédek. Az egyleti tagsági díj havonként 30 fillér. A belakó fizet egy hétre két koronát a lakásért, ötven fillért a fűtés, világítás és szolgálatért. Az összes tagok az intézetben napi egy korona vagy legfeljebb egy korona husz fillérért tisztességes étkezést is kaphatnak.

Eljegyzés. Biermann Mór szabadkai kereskedő eljegyezte Robitsek Mariska urleányt Zomborból. (Minden külön értesítés helyett.)

Március 15-ike Kossuthfalván. A szabadság, egyenlőség és testvériség ünnepének 60-ik évfordulóját — mint tudósítónk jelenti — a nagy nap jelentőségéhez méltóan ünnepelte meg Kossuthfalva hazafias polgársága. Reggel 6 órakor mozsárgyűzés jelezte a nap felvirradását. Tíz órakor a ref. templomban hazafias istentisztelet tartott, melyen az elöljáróság és egyesületek is részt vettek. Tizenegy órakor a Függetlenségi polgári körben gyűlt össze az ünneplő közönség, hol a Himnusz elneklése után Besnyei Lajos szavaltta el a „Talpra magyar”-t, mit id. Kovács Gyula eszmékben gazdag emlékbeszéde követett. Utána Labancz László szavaltta mély érzéssel a „Waleszi bárdok” c. költeményt. Majd Schadt Ignác gyönyörű záróbeszéde után a Szózat elneklésével véget ért az ünnepély. Az ünnepély után társas ebéd volt, melyen sok szép felkőszöntő hangzott el.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a Topolya járási vadásztársaság alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

A gazdák nem ülnek fel. Az irigy konkurrencia ugylátszik semmitől sem riad vissza, csakhogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékű volna, mint a Mauthner Ödön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag. Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vettek, se fel nem ültetik, se attól többé el nem tántorítják: lévén e g y e d ü l hivatottak arra, hogy véleményét formáljanak. És mert e vélemények rendkívül kedvezőek, a konkurrencia elég vak és vakmerő, hogy magát tolja fel bírónak, mintha bizony a delikvens ítélkezhetne a bíró fölött! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurrencia ily féktelen elfajulása ellen a földművelési miniszter a leg-sürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával. 62—1

Öngyilkos gimnazista. Ujvidékről írják: Steinitz Gyula, az ujvidéki főgimnázium tanulója, a városi sétatér padján agyonlőtte magát. Az eset nagy részvétet keltett a városban, mert az öngyilkos jeles tanulója volt a gimnáziumnak és egyetlen fia mélyen sujtott szüleinek. Sokan azt hiszik, amiatt való keserűségében kereste a halált, hogy volt iskolatársai, kik mögött mult évben kiállott tífuszbetegsége miatt egy évvel elmaradt, most készülnek az érettségi vizsgálatokra. holott ő még csak a hetedik osztályt rőjja. Napokig foglalkozhatott a halál gondolatával, mert néhány nappal öngyilkossága előtt tréfálkozva azt mondotta egyik kedves iskolatársának, hogy ha ő most meghalna, azt szeretné, ha az ideálja vinné a koronát, osztálytársai pedig a koporsót. Kivánsága teljesült. Koporsóját az osztálytársai vitték, a koronát pedig szive választotta. A szegény fiu semmi levelet sem hagyott hátra.

Március 15-ike Hódásagon. Hódáság község hazafias közönsége szokott fénytel ünnepelte meg március 15-ének 60-ik évfordulóját. A házak lobogódiszt öltöttek; az ünneplők nemzetiszín kokárdákkal ékesítve jártak-keltek. Az ünnepi beszédet dr. Trischler Aladár ügyvéd tartotta. Az ünnepélyt diszlakoma követte a polgári kaszinóban.

Felülfizetés. Az „Ó-Ujsziváci Függetlenségi Kör“ által március 15-én rendezett tánemulatságon felülfizettek: Mérő István 20 kor., Z. W. 17 kor., Zsupánszki Lyubó 10 kor., Merkel Ádám 7 kor., Bátori György, Varga József, Laforsch Fülöp 3—3 kor., Weiland János, Bischoff Henrik, dr. Stricker Péter, Rakita László, Löbl Jakab 2—2 kor., Keck András, Mohácsi Béla, Zimmermann Henrik, Hettesheimer Frigyes, Ferencz Ádám, Vollweiter Jakab, Merkel Fülöp, Hettesheimer Henrik, Butor László, Béres István, Eimann Károly, Glöckner Károly, Merkel Károly és dr. Vollweiter János 1—1 kor., Evinger Ferenc 40 fillért. Fogadják a nemes adakozók ezuton is a rendezőség hálás köszönetét.

A Rákóczi sorsjegyek nyerőszámai. A kassai Rákóczi szobor javára Budapesten március 15-én megtartott sorsolás alkalmával nagyobb nyerménnyel a következő számok huzattak ki: 40000 kor.: 109178. 10000 kor.: 255855. 6000 kor.: 139538. 5000 kor.: 322156. 2000 kor.: 256836, 314298, 330271. 1000 kor.: 170175, 201324, 274730, 437143. 500 kor.: 161288, 232731, 305453, 315247, 372084, 499595. 300 kor.: 143953, 200203, 215854, 219657, 267932, 336487, 340539, 413001, 440543, 479164. 100 kor.: 48994, 66052, 75244, 75507, 95712, 95713, 104179, 109222, 153714, 158961, 179800, 187063, 202677, 214878, 235078, 246417, 304253, 399863, 410419, 452495. 50 kor.: 48121, 53019, 59304, 63090, 84602, 84603, 84853, 86932, 91782, 105645, 112821, 134223, 136661, 143045, 185315, 169523, 171192, 187667, 219790, 239364, 258438, 270982, 270983, 284942, 286690, 291813, 302307, 314042, 339380, 367673, 379351, 391770, 385428, 430687, 476302, 478503, 478504, 479795, 486296, 496428. Ezenkívül kihuzott 200 db. sorsjegy 20 korona értékű nyerménnyel és 500 db. 10 kor. nyerménnyel.

Csödök. Az újvidéki királyi törvényszék közhírré teszi, hogy Berlet Gáspár sajkás-szentiváni kereskedő, — továbbá Ilic Száva újvidéki kereskedő ingó és ingatlan javaira a csödöt megnyitotta. Tömeggondnokul előhiben dr. Rohonyi Gyula, utóbbiban pedig dr. Lustig Sándor újvidéki ügyvéd nevezett ki.

Az Otthon kávéházban naponta Köblöczky András cigányprimás ujonnan szervezett kitünő zenekara hangversenyez.

A közönség köréből.*)

A gazdák panasza.

Felkértünk a következő sorok közlésére:

Tekintetes Szerkesztőség!

Vármegyei kisgazdáink érdekében, a vármegye közönsége pénzén fentartott „Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület“ mikénti működésének és az illetékes megyei hatóság figyelmének felkeltése végett, kérem az alábbiakat b. lapjokban közölni.

Fentnevezett egyesület f. évi március hó 21-én Zomborban bikavásárt rendezett. Községünkben e vásár megtartása azzal lett kihirdetve, — talán másutt is — hogy arra bikáját minden tenyésztő felhajthatja. Nagy volt azonban a tévedés, mert mikor községünkben többen már előtte való nap Zomborba jöttünk, alulírott a megyei egyesület irodájában lévő vezérferfiaktól azon

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

utasítást kaptam, hogy a vásáron csakis a Bácsbodrog megyei Gazdasági Egylet tagjai vehetnek részt. Kezembe nyomtak egypár belépési nyilatkozatot, hogy azokat a nemtagokkal irassam alá, mert különben a kiállításból kizáratnak.

Az illető nemtagoknak, — hogyha már bikájukkal itt vannak s azokat visszahajtani nem akarták — nem maradt más hátra, mint a belépési nyilatkozatokat aláírni. Másnap kihajtottak a vásárra, ott pedig még mielőtt beeresztettek volna 2 koronát, — állítólag a fejtáblákért — kellett fizetnünk.

Meg voltak bikáink részére a fejtáblák s azokra a bikák becsületes árát 600—800 koronát rá akartuk írni, azonban az egyesület vezérferfiái arra buzdítottak, hogy ilyen alacsony árakat ne írjunk a táblára, hanem 1000—1200 koronát, mert a községek, a melyek bikát venni akarnak, hadd fizessenek. Embereink szót fogadtak. De később láttuk csak, mire is volt a magas árfelírás tulajdonképpen jó. A bácsbodrogmegyei egyesületnek ugyanis volt 6 drb eladó bikája, a melyek, — hogy tudhassanak rajta, — 600—800 korona árban voltak eladóknak kiírva és nehogy a miénk kelljen el előbb, buzdítottak bennünket a nagy ár kiírására. Gádoriaink látván, hogy tulajdonképpen ők a rászédettek, bikáik megmaradnak, míg az 1000—1200 koronás árakból nem engednek, visszatértek az eredetileg általuk meghatározott 600—800 koronás árakhoz, csak így tudtak egynéhány darab bikát eladni. A megkötött ügyletek után a vételár 2%-át kellett provizióképpen az egyesület pénztárába fizetnünk. A fizetésre való szorítással annyira mentek, hogy egy szegény gádori zselléres társunknak, a kiért én rimádkodtam az igazgatónak, hogy a vásár zárt területére eressze be, az volt a nagy ur válasza: legyen tag, akkor bejöhethet.

A „Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület“-nek eme eljárását a nagyérdemű olvasó közönségnek, de főképen megyei hatóságunknak tudomására hoznom kellett, hogy esetleg újabb kiállítások megyei Gazdasági Egyesületünk másképp, a hirdetés értelmében járjon el s vegye pártfogásába a kisgazdákat.

Fogadja a tekintetes szerkesztőség soraim közléseért hálás köszönetemet s vagyok hazafias üdvözléssel

Gádor, 1908. március 19-én

kész híve

Wölfl Jakab,

a Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület gádori fiókjának alelnöke.

HIRDETÉSEK.

3700 végkülönféle **VÁSZN**

végszámra kisebb-nagyobb tételekben igen olcsó áron kerül eladásra a **Bácska. hitelbank és zálogkölcson részvénytársaság** áruosztályában.

Venni szándékozónak felvilágosítást nyújt a **Délmagyarországi „Mercur“ Váltó-üzlet Részvénytársaság Szabadkán,**

60—1

3432. sz. M. kir. államvasutak üzletvezetőség Miskolc. kig. 1908.

61—1

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak **Vámosgyörk állomásán** a naponként reggel 5 óra 30 perctől este 9 óráig nyitva tartható kávéház üzletre 1908. évi május hó 1-től számítandó 5 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A kávéházat bérbe venni óhajtokat felhívjuk, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat **1908. évi április hó 10-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőségének titkári hivatalához e cím alatt:

„**Ajánlat a vámosgyörki állomási kávéház bérletére 3432 1908. számhoz**“ lepecsételt borítékban, tértvény mellett nyújtsák be.

Az ajánlaton a névalírás két tanuval előttemezendő és az ajánlati összeg betűkkel is kiírandó.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi április hó 10-én déli 12 óráig bántéppénzképpen 200, azaz kétszáz koronát készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlatot figyelembe venni nem fogjuk. Takarékpénztári betétkönyveket bántéppénzül nem fogadunk el.

A kávéház bérletére vonatkozó feltételek, valamint a változott viszonyokhoz mérten újból megállapított ital árjegyzék a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 33. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatokat figyelembe venni nem fogjuk.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon válasszhasson.

Miskolc, 1908. évi március hó 17-én.

(Utánnomás nem díjaztatik.) **Az üzletvezetőség.**

354/1908. szám.

Árverési hirdetmény.

Magyarokanizsa község előljárársága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező **vadászati jog** nyolc vadászati körre osztva az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében és a képviselőtestület 126. jkv. 1908. számú határozatában megállapított feltételek mellett 1908. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg 1914. évi augusztus hó 1-ig terjedő 6 egymásután következő évre — **1908. évi április hó 8-án délelőtt 9 órakor Magyarokanizsa községének kis tanácsstermében** megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján hasznóbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Magyarokanizsán, 1908. március hó 14-én.

Laczkovits Károly, Popovits György,
közs. jegyző. 57—3—2 közs. bíró.

566/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Sajakgyörgye községben 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott irnokai állásra.

Az okmányolt pályázati kérvények a szablyai járás főszolgabirójához **folyó évi április hó 10-ig** nyújthatók be.

Zsablya, 1908. évi március hó 6-án.

Dr. Széchenyi Tamás.

54—3—3

főszolgabíró.

HIRDETŐ.

A Barát-utca oldalán levő
s a zombori függetlenségi
kör tulajdonát képező
500—600 □-ölnyi, 2 ház-
helynek való üres telek
eladó. Bővebb éresítés
00 szerezhető a 00

„Bácsmezei Függetlenség“

kiadóhivatali irodában

Erzsébet-körut 13. sz. alatt.

Eladó
szőlővessző.

MANTICOLA

sima szőlővessző eladó.

I. oszt. á 1000-re 16 kor.

II. oszt. á 1000-re 12 kor.

Ifj. GAUDER HENRIK-nél

Bácsgyulafalván. 58—6—2

169. szám. 1908.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszéknek 1907. évi 11011/P. számú végzése következtében dr. Mayer Nándor ügyvéd által képviselt Kovesin Nénád javára Sandin Triva, István és Lázár ellen 1021 kor. 56 fil. s járulékaik erejéig 1907. évi október hó 10-én fogantatott biztosítási végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2848 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsik és butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az apatini kir. járás-bíróság 1907. évi V. 387/4. sz. végzése folytán 1021 kor. 56 fil. tőkekövetelés, ennek 1905. évi június hó 8-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 202 korona 56 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Sztapáron alperesek lakásán leendő megtartására 1908-ik évi március hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Apatinban, 1908. évi március hó 5-én.

Oláh János,
kir. bír. végrehajtó.

59—1

Magyar kir. Államvasutak Üzletvezetőség
Szeged.

8558/1908. szám.

III.

Hirdetmény.*)

Értesítjük a t. c. szállító közönséget, hogy a zombori pályaudvarra érkező darabárúknak házhoz illetve üzlethelyiségbe, vagy viszont a feladni szándékolt darabárúnak a felek kívánatára az említett pályaudvarra való szállítását az üzletszabályzat 68. §. 3. pontja alapján egyezményileg öt évre **Spitzer Bernát utódai** zombori szállító cégre bíztuk.

Azok a szállító felek, kik a részükre érkezendő darabárúknak házhoz való szállítását nem kívánják fentnevezett vállalkozó céggel eszközölni, felkéretnek, hogy erre vonatkozó tiltakozó nyilatkozatukat írásban sziveskedjenek Zombor állomásfőnökségénél benyújtani, mert ily nyilatkozat hiányában az érkező darabárúk házhoz szállítását nevezett vállalkozó cég tartozik eszközölni.

Vállalkozó cég a fentnevezett pályaudvarról Zombor város területén lakó felek lakásának vagy üzlethelyiségének a fél által kijelölt részébe vagy onnan az említett pályaudvarra szállított árukért a következő díjakat számíthatja s arról nyugtát is kell szolgáltatnia:

a) 50 klg. vagy azon aluli súlyú szállítmányok után semmi korona 40 fillért.

b) 50 klg. felül minden megkezdett ötven kilogramért semmi korona 20 fillért.

Szeged, 1908. március hó.

Az üzletvezetőség.

*) Utánnomás nem díjaztatik.

Magyar kir. Államvasutak Szállítóhivatala
Zombor.

Spitzer Bernát utódai.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy sikerült azon kitűnő intézmények a képviselőt elnyerni, melyet a Magyar Királyi Államvasutak szegedi Üzletvezetősége, más modern városok mintájára Zomborban létesített.

Van szerencsénk tehát a t. c. szállító közönség figyelmét jelen intézményre felhívni, mely teljesen azonos a postai házhoz szállítással és nagy kényelemmel szolgál, mivel eddig a vasuti kézbesítő vétele után gondoskodni kellett a küldemény beszállításáról, míg most ezt a vasut direkt házhoz szállíttatja. Főelőnye, hogy az áru a megérkezés után rögtön szállíttatik.

Ugyanígy van kiszállítással is. Az áru kiszállítása naponként pontos időközökben történik.

63—1

Teljes tisztelettel

Spitzer Bernát utódai

Tantner Ottó és Gyulai Oszkár.

A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb
o o o lapja! o o o

A 48-as eszmény és a magyar
nemzeti törekvések egyetlen hű
és kéréhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR LENGYEL ZOLTÁN

□ Naponként 125,000 példány! □

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.
Félévre — 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!!!

Páratlan népszerűség!!

Remek szöveg. Pompás képek!

o o Mesésen olcsó! o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K — f.

Félévre 3 K — f.

Negyedévre . . . 1 K 50 f.

Egy hónapra . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy

félévre előfizet, ingyen kapja a

diszes „FIDIBUSZ-NAPTÁR“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9.

297/1908.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Sajkásgyörgye nagyközségében üresedésbe jött községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás a következő javadalmazzal van egybekötve:

1. Évi fizetés 1600 korona.

2. Trachomások gyógykezeléséért 200 korona.

3. Szabályrendelileg megállapított vágatási biztosítási díjak.

4. Természetbeni lakás.

5. Beteglátogatásért és vényírásért nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér.

6. Egyéb kiküldetéseken a szabályrendelileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1876. évi XIV. t. c.-nek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 10-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Megjegyzem végül, hogy a magyar nyelv mellett a szerb és ruthén nyelv tudása is kívánatos.

Zsabya, 1908. március hó 5-én.

Dr. SZÉCHÉNYI TAMÁS,

főszolgabíró.

53—3—3